

DECIZII

DECIZIA (PESC) 2017/1252 A CONSILIULUI

din 11 iulie 2017

în sprijinul întăririi siguranței și securității chimice în Ucraina, în concordanță cu punerea în aplicare a Rezoluției 1540 (2004) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite cu privire la neproliferarea armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 28 alineatul (1) și articolul 31 alineatul (1),

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

- (1) La 12 decembrie 2003, Consiliul European a adoptat Strategia UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă, al cărei capitol II cuprinde o listă a măsurilor destinate combaterii acestei proliferări care trebuie să fie adoptate atât de către Uniune, cât și de către țări terțe.
- (2) Uniunea acționează în prezent în vederea punerii în aplicare a respectivei strategii și în vederea materializării măsurilor enumerate în capitolul III al acesteia, în special furnizând resurse financiare pentru sprijinirea proiectelor specifice desfășurate de instituții multilaterale, acordând statelor asistență tehnică și expertiză cu privire la o gamă largă de măsuri în materie de neproliferație și promovând rolul Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (ONU).
- (3) La 28 aprilie 2004, Consiliul de Securitate al ONU a adoptat Rezoluția 1540 (2004) [„RCSONU 1540 (2004)”, care a reprezentat primul instrument internațional care a abordat, în mod integrat și global, armele de distrugere în masă, vectorii acestora și materialele conexe. RCSONU 1540 (2004) a stabilit obligații pentru toate statele în vederea împiedicării și a descurajării actorilor nestatali în ceea ce privește obținerea accesului la astfel de arme și materiale conexe. Prin RCSONU 1540 (2004), Consiliul de Securitate al ONU a mai decis ca toate statele să adopte și să pună în aplicare măsuri eficace în vederea instituirii de controale interne menite să prevină proliferarea armelor nucleare, chimice sau biologice, precum și a vectorilor acestora, inclusiv prin instituirea de controale adecvate asupra materialelor conexe.
- (4) Respectarea globală a Convenției privind armele chimice și a RCSONU 1540 (2004) și punerea lor deplină în aplicare se numără printre principalele priorități ale Ucrainei în domeniul neproliferației armelor de distrugere în masă, mai ales în contextul statutului său de membru nepermanent al Consiliului de Securitate al ONU în perioada 2016-2017.
- (5) Acordul de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte ⁽¹⁾ (denumit în continuare „acordul de asociere”) a fost semnat la 21 martie și la 27 iunie 2014. Acordul de asociere prevede, printre altele, armonizarea accelerată a legislației ucrainene cu legislația relevantă a Uniunii, inclusiv în ceea ce privește eliminarea oricăror obstacole din calea punerii exhaustive în aplicare a RCSONU 1540 (2004). Acordul de asociere s-a aplicat parțial, cu titlu provizoriu, începând cu noiembrie 2014 și cu ianuarie 2016.
- (6) În conformitate cu planul Guvernului Ucrainei pentru perioada 2014-2017 vizând punerea în aplicare a Acordului de asociere, Ucraina s-a angajat să elaboreze regulamente privind controlul accidentelor majore care implică substanțe periculoase. Cabinetul de miniștri al Ucrainei a mai decis să îmbunătățească siguranța și securitatea chimice elaborând măsuri legislative și de reglementare în domeniul respectării cerințelor privind manipularea în condiții de siguranță a substanțelor chimice periculoase și în cel al prevenirii comercializării ilegale de substanțe chimice periculoase.

⁽¹⁾ Acord de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte (JO L 161, 29.5.2014, p. 3).

- (7) La 11 și 12 decembrie 2014, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), cu sprijinul Biroului pentru probleme de dezarmare (ODA) al ONU, al Uniunii Chimicilor Ucraineni (UCU) și al Centrului Internațional pentru Siguranța și Securitatea Chimice (ICCSS), a organizat o masă rotundă la nivel național la Kiev, privind capacitățile în domeniul siguranței și securității chimice în Ucraina și dezvoltarea unui program integrat pentru siguranța și securitatea chimice (ICSSP) în Ucraina, incluzând acțiuni de promovare a punerii în aplicare a RCSONU 1540 (2004). Masa rotundă a reunit un public alcătuit din părți interesate din Ucraina și parteneri internaționali, iar rezultatul acesteia a fost susținut prin aprobarea unui set de recomandări.
- (8) Între 24 și 26 februarie 2015, la Viena, s-a desfășurat reuniunea părților interesate și a partenerilor internaționali principali privind dezvoltarea unui ICSSP în Ucraina, incluzând acțiuni de promovare a punerii în aplicare a RCSONU 1540 (2004). Participanții din Ucraina au convenit o foaie de parcurs pentru ICSSP în Ucraina.
- (9) În acest cadru, Secretariatul OSCE, în strânsă cooperare cu autoritățile competente din Ucraina, a elaborat proiecte de propuneri, care au fost transmise Uniunii spre finanțare prin intermediul bugetului PESC.
- (10) Ar trebui ca Secretariatului OSCE să-i fie încredințată sarcina punerii în aplicare, din punct de vedere tehnic, a proiectelor care urmează să fie desfășurate în temeiul prezentei decizii,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

- (1) În scopul promovării păcii și securității și a unui multilateralism eficient la nivel global și regional, Uniunea urmărește următoarele obiective:
 - (a) consolidarea păcii și a securității în vecinătatea Uniunii prin reducerea amenințării reprezentate de comerțul ilicit cu substanțe chimice controlate și toxice în regiunea acoperită de OSCE, în special în Ucraina;
 - (b) susținerea unui multilateralism eficient la nivel regional prin sprijinirea acțiunilor OSCE de consolidare a capacităților autorităților competente din Ucraina de a preveni comerțul ilicit cu substanțe chimice controlate și toxice, în conformitate cu obligațiile care decurg din RCSONU 1540 (2004).
 - (2) Pentru îndeplinirea obiectivelor menționate la alineatul (1), Uniunea întreprinde următoarele măsuri:
 - (a) îmbunătățirea sistemului de reglementare al Ucrainei în domeniul siguranței și securității chimice;
 - (b) înființarea unui centru național de referință ucrainean care să identifice substanțele chimice controlate și toxice;
 - (c) întărirea controalelor asupra circulației transfrontaliere a substanțelor chimice controlate și toxice.
- În anexă este prevăzută o descriere detaliată a măsurilor menționate la primul paragraf.

Articolul 2

- (1) Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înaltul Reprezentant”) este responsabil de punerea în aplicare a prezentei decizii.
- (2) Punerea în aplicare din punct de vedere tehnic a măsurilor menționate la articolul 1 alineatul (2) primul paragraf este asigurată de Secretariatul OSCE. Secretariatul își îndeplinește respectiva atribuție sub responsabilitatea Înaltului Reprezentant. În acest scop, Înaltul Reprezentant încheie acordurile necesare cu Secretariatul OSCE.

Articolul 3

- (1) Valoarea de referință financiară pentru punerea în aplicare a măsurilor menționate la articolul 1 alineatul (2) primul paragraf este de 1 431 156,90 EUR.
- (2) Cheltuielile finanțate din cuantumul prevăzut la alineatul (1) sunt gestionate în conformitate cu procedurile și normele aplicabile bugetului general al Uniunii.

(3) Comisia supraveghează gestionarea corectă a cheltuielilor menționate la alineatul (2). În acest scop, aceasta încheie un acord de finanțare cu Secretariatul OSCE. Acordul prevede obligația Secretariatului OSCE de a asigura vizibilitatea contribuției Uniunii, proporțional cu dimensiunea acesteia.

(4) Comisia depune eforturile necesare pentru a încheia acordul de finanțare menționat la alineatul (3) cât mai curând posibil după intrarea în vigoare a prezentei decizii. Comisia informează Consiliul cu privire la orice dificultăți care intervin în cursul acestui proces și cu privire la data încheierii acordului de finanțare.

Articolul 4

Înaltul Reprezentant raportează Consiliului cu privire la punerea în aplicare a prezentei decizii, pe baza rapoartelor periodice pregătite de Secretariatul OSCE. Aceste rapoarte stau la baza evaluării efectuate de Consiliu. Comisia furnizează informații cu privire la aspectele financiare ale măsurilor menționate la articolul 1 alineatul (2) primul paragraf.

Articolul 5

(1) Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

(2) Prezenta decizie expiră după 36 de luni de la data încheierii acordului de finanțare menționat la articolul 3 alineatul (3) sau după șase luni de la data adoptării deciziei dacă în această perioadă nu a fost încheiat niciun acord de finanțare.

Adoptată la Bruxelles, 11 iulie 2017.

Pentru Consiliu
Președintele
T. TÕNISTE

ANEXĂ

Întărirea siguranței și securității chimice în Ucraina, în concordanță cu Rezoluția Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite 1540 (2004)

1. Context

Utilizarea pe post de arme a armelor chimice sau a substanțelor chimice de către actori nestatali a devenit o amenințare realistă. Dat fiind contextul actual în materie de securitate, amenințările și riscurile unei utilizări neautorizate de substanțe chimice sau ale unor atacuri împotriva unor instalații chimice reprezintă un pericol grav la adresa securității, economiei, sănătății și mediului în Ucraina. Prin urmare, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), cu sprijinul Biroului pentru probleme de dezarmare (ODA) al Organizației Națiunilor Unite (ONU), al Uniunii Chimicștilor Ucraineni (UCU) și al Centrului Internațional pentru Siguranța și Securitatea Chimice (ICSSS), a organizat, la 11 și 12 decembrie 2014, la Kiev, o masă rotundă la nivel național, privind capacitățile în domeniul siguranței și securității chimice în Ucraina și dezvoltarea unui program integrat pentru siguranța și securitatea chimice (ICSSP) în Ucraina, incluzând acțiuni de promovare a punerii în aplicare a Rezoluției Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite („RCSONU”) 1540 (2004).

Ca o continuare, în perioada 24-26 februarie 2015 a fost organizată, la Viena, o reuniune privind dezvoltarea unui ICSSP în Ucraina. Participanții de la nivel național au convenit o foaie de parcurs pentru ICSSP. Ca o primă etapă, experți internaționali au efectuat o evaluare globală a siguranței și securității chimice în Ucraina (denumită în continuare „evaluarea globală”). Evaluarea globală a analizat, printre altele, politicile în ansamblu din Ucraina în domeniul siguranței și securității chimice, siguranța și securitatea transportului de substanțe chimice periculoase, infrastructura și capacitățile tehnice necesare analizării substanțelor chimice periculoase, controalele vamale și la frontieră vizând circulația substanțelor chimice periculoase, siguranța și securitatea fabricării, depozitării și utilizării substanțelor chimice de către industria națională.

Ca urmare, OSCE a elaborat trei proiecte în vederea sprijinirii ICSSP în Ucraina. Acestea au fost puse la punct în cooperare cu autoritățile ucrainene relevante. Toate proiectele ar urma să fie puse în aplicare în concordanță cu dispozițiile corespunzătoare din planul de punere în aplicare a Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte (denumit în continuare „Acordul de asociere”).

2. Obiective

Obiectivul general al prezentei decizii este sprijinirea proiectelor OSCE care vizează sporirea siguranței și securității chimice în Ucraina, în concordanță cu RCSONU 1540 (2004) și cu Acordul de asociere, contribuind în mod semnificativ la ICSSP în Ucraina. În mod deosebit, prezenta decizie vizează reducerea amenințării reprezentate de comerțul ilicit cu substanțe chimice controlate și toxice în regiunea acoperită de OSCE, mai ales în Ucraina, promovând astfel pacea și securitatea în vecinătatea Uniunii.

3. Descrierea proiectelor

3.1. Proiectul nr. 1: îmbunătățirea sistemului de reglementare al Ucrainei în domeniul siguranței și securității chimice

3.1.1. Obiectivul proiectului:

— îmbunătățirea bazei legislative și de reglementare a Ucrainei în domeniul siguranței și securității chimice, ca parte a ICSSP, în concordanță cu obligațiile ce decurg din RCSONU 1540 (2004).

3.1.2. Descrierea proiectului:

— pentru a sprijini agențiile guvernamentale ucrainene în abordarea amenințărilor care derivă din utilizarea necorespunzătoare a substanțelor chimice toxice, OSCE și autoritățile competente din Ucraina au identificat patru documente prioritare vizând îmbunătățirea legislației în domeniul siguranței și securității chimice:

- un regulament tehnic privind gestionarea în condiții de siguranță și securitate a produselor chimice;
- un regulament tehnic privind clasificarea și etichetarea substanțelor chimice periculoase;
- un document de modificare a legii ucrainene privind unitățile cu risc ridicat;
- un decret al cabinetului de miniștri al Ucrainei privind identificarea unităților cu risc ridicat și declarația de securitate aferentă acestora.

3.1.3. Rezultatele preconizate ale proiectului:

- proiectul va elabora cele patru documente menționate la punctul 3.1.2, în vederea adoptării lor în cadrul legislativ și de reglementare.

3.1.4. Beneficiarii proiectului:

- Ministerul Dezvoltării Economice și Comerțului din Ucraina;
- Serviciul de Stat pentru Urgențe al Ucrainei.

3.2. Proiectul nr. 2: înființarea unui centru național de referință ucrainean care să identifice substanțele chimice controlate și toxice

3.2.1. Obiectivul proiectului:

- îmbunătățirea capacității autorităților ucrainene de a identifica substanțele chimice toxice și precursorii acestora și de a efectua anchete criminalistice vizând utilizarea necorespunzătoare, ca parte a ICSSP, în concordanță cu obligațiile ce decurg din RCSONU 1540 (2004).

3.2.2. Descrierea proiectului:

- în conformitate cu recomandarea făcută prin evaluarea globală și aprobată de Ministerul Sănătății din Ucraina, ar putea fi înființat un centru național de referință pe baza unui centru de cercetare existent. Cu toate acestea, laboratoarele centrului de cercetare respectiv nu dispun de baza de reglementare necesară, de proceduri standard de operare pentru furnizarea de servicii către autoritățile interesate și către organizații din sectorul privat, și nici de instrumente de analiză chimică specifice și de înaltă rezoluție pentru depistarea și identificarea precisă și fiabilă a substanțelor chimice periculoase. Prin urmare, acest proiect va contribui la înființarea unui centru național de referință complet funcțional, inclusiv prin achiziția de instrumente de analiză chimică de înaltă rezoluție și asigurarea unor cursuri de formare corespunzătoare pentru personalul laboratorului.

3.2.3. Rezultatele preconizate ale proiectului:

- înființarea centrului național de referință pentru identificarea substanțelor chimice controlate și toxice și integrarea acestuia în sistemele naționale și internaționale de răspuns la amenințările chimice;
- modernizarea echipamentelor de laborator ale centrului de cercetare;
- integrarea centrului național de referință în cadrul internațional;
- formarea personalului de laborator.

3.2.4. Beneficiarii proiectului:

- Ministerul Sănătății din Ucraina.

3.3. Proiectul nr. 3: întărirea controalelor asupra circulației transfrontaliere a substanțelor chimice controlate și toxice

3.3.1. Obiectivul proiectului:

- îmbunătățirea controalelor la frontieră și a monitorizării substanțelor chimice aflate în tranzit pe teritoriul Ucrainei, în concordanță cu obligațiile ce decurg din RCSONU 1540 (2004).

3.3.2. Descrierea proiectului:

- evaluarea globală a indicat că este nevoie de o consolidare a controalelor interne asupra circulației transfrontaliere a substanțelor chimice toxice și îmbunătățirea capacităților naționale în această privință. Prin urmare, proiectul urmărește înființarea unor sisteme naționale de formare standardizate și pregătirea instructorilor din cadrul Serviciului de Pază a Frontierei de Stat al Ucrainei și al Serviciului Fiscal de Stat al Ucrainei cu privire la depistarea și identificarea substanțelor chimice controlate și toxice care traversează frontiera de stat a Ucrainei. Acesta va pune la dispoziția autorităților ucrainene cunoștințe solide și bune practici privind procedurile din domeniul siguranței și securității chimice și al gestionării situațiilor de criză care implică substanțe chimice controlate și toxice, prin intermediul elaborării unor proceduri standard de operare la nivel național armonizate cu cele ale Uniunii, prin stabilirea unor standarde și practici internaționale în respectivul domeniu, precum și prin organizarea de exerciții de simulare și de exerciții pe teren la frontiere etc. Proiectul va mai contribui la îmbunătățirea controlului exporturilor prin asigurarea respectării de către autoritățile vamale ucrainene a listei de control a Uniunii de produse cu dublă utilizare.

- Au fost identificate următoarele domenii care vor face obiectul intervențiilor:
 - analizarea și monitorizarea substanțelor chimice aflate în tranzit;
 - controalele la frontieră și traficul;
 - educare și sensibilizare;
 - introducerea regulamentelor administrative și operaționale necesare legate de siguranța și securitatea chimice;
 - intervențiile de urgență în caz de accidente survenite în timpul tranzitului.

3.3.3. Rezultatele preconizate ale proiectului:

- dezvoltarea unor programe naționale de formare pentru Serviciul Fiscal de Stat al Ucrainei și pentru Serviciul de Pază a Frontierei de Stat al Ucrainei, pe tema procedurilor legate de siguranța și securitatea chimice și de gestionarea situațiilor de criză în ceea ce privește circulația transfrontalieră a substanțelor chimice controlate și periculoase la punctele terestre de trecere a frontierei, în porturi și aeroporturi;
- pregătirea personalului, inclusiv a instructorilor din cadrul Serviciului Fiscal de Stat al Ucrainei și al Serviciului de Pază a Frontierei de Stat al Ucrainei, precum și a autorităților din domeniul transporturilor, la nivel normativ, managerial și operațional;
- consolidarea capacităților de control al exporturilor și de asigurare a respectării normelor în domeniu, în vederea controlării circulației transfrontaliere a substanțelor chimice controlate și periculoase la punctele terestre de trecere a frontierei, în porturi și aeroporturi.

3.3.4. Beneficiarii proiectului:

- Serviciul Fiscal de Stat al Ucrainei;
- Serviciul de Pază a Frontierei de Stat al Ucrainei.

4. Sprijin administrativ pentru punerea în aplicare a proiectelor

Personalul special desemnat din cadrul Secretariatului OSCE și din biroul coordonatorului de proiecte pentru Ucraina al OSCE va coordona și gestiona punerea în aplicare a activităților de proiect stabilite la punctul 3 în vederea dezvoltării în continuare a cadrului de colaborare dintre partenerii ucraineni, inclusiv prin elaborarea unor propuneri de proiecte și a unor măsuri la nivel național noi și relevante.

Personalul auxiliar va îndeplini următoarele sarcini:

- gestionarea proiectelor la fiecare etapă a ciclului de viață al proiectului;
- supravegherea financiară curentă a proiectelor;
- furnizarea de expertiză tehnică și juridică, sprijinirea achizițiilor publice de anvergură, colaborarea cu alte organizații internaționale, asigurarea calității și controlul calității în ceea ce privește rezultatele proiectelor aprobate, raportarea către Uniune cu privire la toate activitățile ICSSP;
- sprijinirea autorităților ucrainene în vederea dezvoltării unor măsuri naționale noi în cadrul ICSSP, în concordanță cu RCSONU 1540 (2004).

5. Durată

Durata totală estimată a proiectelor va fi de 36 de luni.

6. Entitatea de punere în aplicare din punct de vedere tehnic

Punerea în aplicare din punct de vedere tehnic a prezentei decizii va fi încredințată Secretariatului OSCE. Secretariatul OSCE va pune în aplicare activitățile în temeiul prezentei decizii în cooperare cu alte organizații și agenții internaționale, în special în vederea asigurării sinergiilor eficace și a evitării duplicării activităților Organizației pentru Interzicerea Armelor Chimice, asigurând coerența cu Convenția privind armele chimice.

7. Raportare

Secretariatul OSCE va întocmi rapoarte periodice, precum și rapoarte după încheierea fiecăreia dintre activitățile descrise. Rapoartele finale ar trebui transmise către Uniune cel târziu la șase săptămâni de la încheierea activităților relevante.

8. Comitetul director

Comitetul director pentru aceste proiecte va fi alcătuit dintr-un reprezentant al Înaltului Reprezentant și un reprezentant din entitatea de punere în aplicare menționată la punctul 6 din prezenta anexă. Comitetul director va revizui periodic punerea în aplicare a acestei decizii, cel puțin o dată la șase luni, inclusiv prin utilizarea de mijloace electronice de comunicare.

Costul total al proiectelor se ridică la 1 431 156,90 EUR.

9. Costul total estimat al proiectelor și contribuția financiară a Uniunii

Costul total al proiectelor se ridică la 1 431 156,90 EUR.
